

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 640/2021-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného [REDAKOVANÉ], advokátkou, [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 32Cb/232/2010 zo 7. apríla 2016, rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/320/2016 z 10. mája 2017 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Obdo/21/2018 zo 17. apríla 2019 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Návrhu na odklad vykonateľnosti **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 9. augusta 2019 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 32Cb/232/2010 zo 7. apríla 2016, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3Cob/320/2016 z 10. mája 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 1Obdo/21/2018 zo 17. apríla 2019. Sťažovateľ navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Navrhuje i odklad vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutých rozhodnutí a pripojeného spisu okresného súdu sp. zn. 32Cb/232/2010 vyplynulo, že sťažovateľ sa žalobou doručenu okresnému súdu 3. novembra 2010 domáhal voči obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaný“), zrušenia rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu bankovej asociácie, so sídlom [REDAKOVANÉ], Komora pre rozhodovanie sporov z platobného styku č. k. I./2008-2 z 11. októbra 2010 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“) a zaplata sumy

3 319,40 eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody. Okresný súd rozsudkom č. k. 32Cb/232/2010 zo 17. októbra 2013 rozhodcovský rozsudok zrušil z dôvodov podľa § 40 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“) a sťažovateľovi priznal náhradu trov konania.

3. Následne okresný súd v súlade s ustanovením § 43 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní pokračoval v konaní, v ktorom sa žalobca (sťažovateľ, pozn.) domáhal náhrady škody v sume 3 319,40 eur s príslušenstvom. Svoj nárok sťažovateľ odôvodnil tým, že od 2. októbra 2000 má u žalovaného vedený bežný účet fyzickej osoby – podnikateľa, ku ktorému žalovaný vystavil žalobcovi platobnú kartu VISA Electron (ďalej aj „bankomatová karta“). V júli 2006 došlo k odcudzeniu bankomatovej karty sťažovateľa a jej následnému zneužitiu, pričom v období od 11. júla 2006 do 20. marca 2007 bolo vykonaných 193 úspešných výberov peňažnej hotovosti v celkovej sume 96 976,06 eur. Sťažovateľ argumentoval, že nezistil odcudzenie bankomatovej karty bezprostredne z dôvodu, že túto prakticky nepoužíval. Až v marci 2007 zistil, že z jeho bežného účtu boli prostredníctvom bankomatovej karty realizované neoprávnené výbery, pričom okamžite vykonal opatrenia na zabránenie vzniku ďalšej škody, podal trestné oznámenie a vyzval žalovaného na poskytnutie súčinnosti. Sťažovateľ bol toho názoru, že k neoprávneným výberom, a teda ku škode na jeho majetku došlo z dôvodu porušenia zákonnej povinnosti žalovaného postupovať s náležitou odbornou starostlivosťou a nesplnením jeho prevenčnej povinnosti.

4. Okresný súd po vykonanom dokazovaní rozsudkom z 15. januára 2015 žalobe sťažovateľa vyhovel a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu žalovanú sumu s príslušenstvom a náhradu trov konania. Na odvolanie žalovaného krajský súd uznesením č. k. 3Cob/98/2015 z 28. októbra 2015 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že „*bude úlohou tohto súdu doplniť dokazovanie o závery trestného konania, Zmluvou o poskytnutí úveru v sume 500.000,- Sk ako aj odsúhlasením zostatkov žalobcom na karte*“.

5. Po prejednaní veci okresný súd opäť rozhodol napadnutým rozsudkom č. k. 32Cb/232/2010 zo 7. apríla 2016, ktorým žalobu ako nedôvodnú zamietol a uložil sťažovateľovi nahradiť žalovanému trovy konania. Súd prvej inštancie konštatoval, že výbery z bankomatovej karty sa uskutočňovali od júla 2006 do marca 2007. Hneď, ako sťažovateľ nahlásil žalovanému neoprávnené výbery z bankomatovej karty, žalovaný platobnú kartu žalobcu zablokoval, aby zabránil jej ďalšiemu zneužívaniu. Podľa bodu 7.1 Obchodných podmienok žalovaného k medzinárodnej debetnej platobnej karte Visa Electron (ďalej len „Obchodné podmienky“) sťažovateľ až do okamihu nahlásenia straty alebo krádeže banke (žalovanému) zodpovedá v celej výške za všetky transakcie vykonané platobnou kartou. S poukazom na bod 7.2. Obchodných podmienok sťažovateľova zodpovednosť zaniká až okamihom oznámenia o strate alebo zneužití platobnej karty. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ bol jediný, kto mohol podozrivosť výberov z bankomatov rozlíšiť, resp. zistiť. Okresný súd uviedol, že pri všetkých výberoch v bankomatoch, či už na území Bratislavy, mimo nej alebo aj v zahraničí bol zadaný správny PIN kód vždy na prvý raz. Z toho je teda možné dôvodiť, že ak platobnú kartu nepoužíval sťažovateľ, musela ju používať osoba, ktorá ho poznala a poznala aj PIN kód, pričom sťažovateľ nekonal v súlade s povinnosťou ustanovenou § 26 zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o platobnom styku“). Žalovaný tvrdil, že neporušil žiadnu svoju povinnosť,

ktorú by mu zákon ukladal, a sťažovateľom uvádzaný § 373 Obchodného zákonníka nemožno aplikovať, pretože v danom prípade chýba základný predpoklad pre vznik nároku na náhradu škody, a to porušenie povinnosti zo záväzku, či už zákonného alebo zmluvného. Ak by súd prvej inštancie pripustil, že je pravdivé tvrdenie sťažovateľa, že svoju bankomatovú kartu nepoužíval, potom kartu nepoužíval v súlade s Obchodnými podmienkami, keďže svoju platobnú kartu bol povinný v zmysle bodu 4.9. Obchodných podmienok riadne chrániť pred stratou, poškodením, zničením alebo zneužitím inou osobou. Sťažovateľ bol povinný znemožniť, resp. zabrániť používaniu platobnej karty inou osobou. Zároveň sa zaviazal dodržiavať bankou zverejnené zásady ochrany pri používaní platobných kariet. Žalovaný ani pri najvyššej obozretnosti a odbornej starostlivosti nemohol za podozrivé považovať riadne výbery v bankomatoch, keďže osoba, ktorá transakcie realizovala, vždy použila hneď na prvý raz správny PIN kód. Sťažovateľ bol prostredníctvom pravidelných mesačných výpisov žalovaným informovaný o stave jeho účtu. Tiež bez výhrad odsúhlasil zostatok na účte k 30. decembru 2006, ktorý mu bol žalovaným doručený. V prípade, ak išlo o neoprávnené výbery, bol sťažovateľ ako oprávnený držiteľ karty podľa § 26 ods. 1 písm. b) zákona o platobnom styku povinný oznámiť bez zbytočného odkladu vydavateľovi – žalovanému stratu alebo krádež bankomatovej platobnej karty, alebo zneužitie platobného prostriedku diaľkového prístupu inou osobou. Túto svoju povinnosť však preukázateľne splnil až v marci 2007, pričom prvý neoprávnený výber sa uskutočnil 11. júla 2006. Súd prvej inštancie nepripustil dôkaz navrhnutý sťažovateľom, a to výsluch policajtov, ktorých mená sú uvedené v uzneseniach z trestného konania, aby títo dosvedčili, čo videli na záznamoch z bezpečnostných kamier pri jednotlivých výberoch, ktoré polícii poskytol žalovaný. Výsluchy týchto svedkov sú irelevantné predovšetkým z dôvodu, že žalovaný nikdy nespochybnil, že výbery z bankomatovej karty boli vykonávané inou osobou ako sťažovateľom. Navyše, predmetom konania je porušenie právnych povinností žalovaným vyplývajúcich zo zmluvného vzťahu medzi účastníkmi konania. Vykonaným dokazovaním okresný súd dospel k záveru, že sťažovateľ nepreukázal porušenie právnej povinnosti žalovaného vyplývajúcej zo zmluvného vzťahu či zo zákona o platobnom styku.

6. Na základe odvolania sťažovateľa krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania. Sťažovateľ preto podal proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ako aj z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 421 ods. 1 CSP). O dovolaní sťažovateľa rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením, ktorým dovolanie odmietol a priznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ považuje závery okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu v napadnutých rozhodnutiach za neodôvodnené, arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné. V ústavnej sťažnosti namieta, že všeobecné súdy rozhodli v rozpore so skutkovým stavom zisteným vykonaným dokazovaním, hmotným právom, judikatúrou všeobecných súdov a judikatúrou ústavného súdu. Sťažovateľ uviedol, že v súdnom konaní sa domáhal voči banke náhrady škody, ktorá mu vznikla v príčinnej súvislosti s tým, že neznáma osoba zneužila platobnú kartu, pričom žalovaný neoprávnené zjavne neobvyklé opakované výbery peňažnej hotovosti z bankomatu zaúčtoval na ľarchu jeho účtu. Žalovaný nevykonal ani jeden úkon na zabránenie

vzniku škody a aj následne pred súdmi „zatajoval“ podstatné informácie týkajúce sa zneužívania platobnej karty, v dôsledku čoho vznikla sťažovateľovi škoda a ujma.

8. Žalovaný „*predo mnou a súdom zatajoval*“, že bolo vykonaných 132 neúspešných pokusov o výber peňažnej hotovosti z bankomatu a že už v prvý deň zneužitia platobnej karty (11. júla 2006) žalovaný evidoval 4 neúspešné zamietnuté pokusy použitia platobnej karty. Napriek tomu žalovaný neurobil ani jeden úkon na zabránenie vzniku škody. Tieto okolnosti sťažovateľ zistil až dodatočne v inom konaní.

9. Podľa sťažovateľa žalovaný si nesplnil všeobecnú zákonnú prevenčnú povinnosť zabrániť vzniku škody aj tým, že:

- ani raz ho nekontaktoval, nijako ho neupozornil na zjavne neobvyklé pohyby na účte, na výbery prostredníctvom bankomatu v nočných hodinách až do výšky 20 000 Sk denne,
- nekontroloval záznamy z kamier, z ktorých bolo zrejmé, že osoba vykonávajúca výbery z bankomatu sa správala podozrivo, bola zamaskovaná, zakrývala si tvár predmetom,
- nezablokoval výbery z účtu prostredníctvom platobnej karty,
- nenahlásil polícii vykonávanie opakovaných vysokých hotovostných bankových operácií v zmysle zákonných ustanovení o boji proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti,
- neuchoval, nezabezpečil uchovanie záznamov z kamier, na základe ktorých by bolo možné zistiť osobu páchatel'a, čím znemožnil identifikáciu osôb,
- polícii a súdu oznámil rozporné, nesprávne údaje o čase vykonávania výberov, nepodal ani len trestné oznámenie s cieľom zistenia a potrestania páchatel'a.

10. Za mimoriadne závažnú okolnosť sťažovateľ považuje aj to, že žalovaný viac ako 10 rokov zatajoval pred súdom, že boli vykonané aj zamietnuté neúspešné transakcie, pričom žalovaný pred súdom tvrdil, že všetky transakcie boli úspešné s použitím PIN kódu vždy na prvýkrát, a teda žalovaný zavádzal súd.

11. Podľa sťažovateľa okresný súd odôvodnil napadnuté rozhodnutie hypotézami, keďže žalovaný neoznačil, nepredložil ani jeden hodnoverný dôkaz, ktorým by preukázal, že údajne PIN kód bol vždy zadaný na prvýkrát, žalovaný túto skutočnosť v konaní nijako nepreukázal, okresný súd nevykonával v tejto otázke riadne dokazovanie, a teda okresný súd vyslovil záver o tejto údajnej skutočnosti nad rámec vykonaného dokazovania.

12. Podľa tvrdenia sťažovateľa v danom prípade ide o nárok na náhradu škody zo spotrebiteľskej zmluvy, pričom poukazuje na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) z 3. septembra 2015 vo veci C-110/14 Horatiu Ovidiu Costea v. SC Volksbank România SA [EU:C:2015:538], ktorým podľa neho bola ustálená existencia postavenia fyzickej osoby vykonávajúcej povolanie advokáta voči banke ako spotrebiteľ'a.

13. Sťažovateľ spochybňuje skutkový záver okresného súdu o tom, že „*bez výhrad odsúhlasil zostatok na účte zo dňa 30.12.2006, ktorý bol žalovaným doručený*“, a namieta, že okresný súd dospel k tomuto záveru nad rozsah vykonaného dokazovania. V tejto súvislosti argumentuje, že „*samotná výška sumy uvedená na prípadnom koncoročnom výpise o stave na účte... nijako nedokumentuje, druh transakcií na bankovom účte, ani či všetky transakcie*

boli vykonané správne, úplne, oprávnené atď.“. Preto takáto samotná listina nie je bez ďalšieho spôsobilou listinou na preukázanie správnosti postupu žalovaného a oprávnenosti transakcií na účte, ktoré zaevidoval a realizoval žalovaný. Podľa sťažovateľa okresný súd odôvodnil svoje rozhodnutie domnienkami, nerozhodol na základe skutkového stavu zisteného riadnym a zákonným spôsobom vykonaným dokazovaním, teda postupoval v rozpore s ustanovením § 153 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

14. Sťažovateľ poukázal aj na výklad Všeobecných obchodných podmienok žalovaného (ďalej len „VOP“) okresným súdom, a to bodu VI. 6.6. VOP, ktoré žalovanému neukladá povinnosť platobnú kartu zablokovať, ale práve naopak, zakladá mu oprávnenie zablokovať platobnú kartu. Uvedený záver okresného súdu je podľa sťažovateľa nesprávny a v rozpore s jeho právami ako osoby v postavení spotrebiteľa voči žalovanému. Súčasne tvrdí, že okresný súd vec nesprávne právne posúdil, keď na právny vzťah aplikoval ustanovenia VOP. Podľa sťažovateľa „v konaní žalovaný nijako nepreukázal, že pri uzavretí zmluvy mi riadne predložil text Všeobecných obchodných podmienok [REDAKOVANÉ], ani nepreukázal, že tieto boli riadne priložené k zmluve zo dňa 18. marca 2003, a teda žalovaný neunesol dôkazné bremeno“.

15. Nesprávne právne posúdenie vidí sťažovateľ aj v aplikácii ustanovenia § 25 ods. 4 zákona o platobnom styku okresným súdom, keďže žalovaný v konaní nijako nepreukázal splnenie podmienok existencie hrubého zanedbania plnenia povinností sťažovateľa, ktoré sú taxatívne stanovené v § 26 ods. 1 zákona o platobnom styku, a tieto podmienky ani nenastali. V tejto súvislosti uviedol, že v konaní preukázal, že okamžite po tom, ako zistil nesprávnu evidenciu pohybov peňazí na svojom účte, kontaktoval žalovaného a podal trestné oznámenie.

16. Na druhej strane podľa sťažovateľa okresný súd vôbec neposudzoval vec podľa ustanovení o náhrade škody (§ 373 a nasl. Obchodného zákonníka), preto je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné. Žalovaný hrubo zanedbal svoje povinnosti postupovať pri spravovaní bankového účtu s náležitou odbornou starostlivosťou a zabrániť vzniku škody.

17. Vo vzťahu k odvolaciemu konaniu sťažovateľ namieta, že odvolací súd neodstránil a nenapravil nedostatky rozhodnutia súdu prvej inštancie, vôbec sa nevysporiadal s jeho odvolacími námietkami, teda postupoval v rozpore s ustanovením § 387 ods. 3 CSP, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil len „paušálne“ a všeobecnými konštatovaniami, z ktorých nevyplýva priamy vzťah k prejednávanej veci. Odvolací súd sa podľa sťažovateľa nevysporiadal ani s odvolacou námietkou, v zmysle ktorej okresný súd po vrátení veci na ďalšie konanie postupoval v rozpore s ustanovením § 226 OSP, pretože sa neriadil dôsledne závermi, právnym názorom a pokynmi odvolacieho súdu. Vzhľadom na absenciu riadneho odôvodnenia sťažovateľ považuje napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu za nezrozumiteľné, nepreskúmateľné a arbitrárne, a tým porušujúce jeho právo na spravodlivý proces.

18. Najvyšší súd sa podľa sťažovateľa riadne nevysporiadal s jeho odôvodnenými námietkami k procesným a hmotnoprávnym pochybeniam okresného súdu a odvolacieho súdu uvedenými v dovolaní a postupoval formalisticky. Dovolací súd tiež nesprávne konštatoval, že „... nie je treťou inštanciou a dovolanie nie je koncipované ako ďalší opravný prostriedok“. Citované stanovisko je podľa sťažovateľa rozporné so zákonom a dovolací súd ním „poprel“ jeho právo na súdnu ochranu. V kontexte s výhradami o nezákonnosti napadnutých rozhodnutí vo veci samej sťažovateľ považuje aj výroky o trovách konania za nesprávne, nezákonné a neudržateľné.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

19. Predmetom ústavnej sťažnosti [vychádzajúc z jej petitu, ktorým je ústavný súd podľa § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) viazaný] je sťažovateľom namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými rozhodnutiami okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu. Tvrdenia o porušení iných práv, ktoré sťažovateľ uvádza v texte ústavnej sťažnosti mimo petitu, ústavný súd považoval iba za súčasť jeho argumentácie (obdobne III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07).

20. Sťažovateľ odôvodňuje porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie najmä nesprávnymi skutkovými závermi konajúcich súdov, ako aj nesprávnym právnym posúdením veci. Podľa sťažovateľa okresným súdom zistený skutkový stav nie je výsledkom riadneho a zákonným spôsobom vykonaného dokazovania, pričom konajúce súdy neposkytli sťažovateľovi náležitú ochranu, keď ním uplatnený nárok neposudzovali ako nárok zo spotrebiteľskej zmluvy. Napadnutým rozhodnutiam krajského súdu a najvyššieho súdu sťažovateľ vyčíta nepreskúmateľnosť a nedostatok riadneho odôvodnenia z dôvodu nevysporiadania sa s jeho odvolacou argumentáciou a jeho dovolacími námietkami.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom okresného súdu:

21. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

22. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

23. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ využil svoje právo podať proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Uplatnenie právomoci krajského súdu v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu:

24. Sťažovateľ vyčíta napadnutému rozhodnutiu krajského súdu najmä absenciu riadneho odôvodnenia v súvislosti s nevysporiadaním sa s jeho odvolacími námietkami, ako aj nesprávnosť jeho záveru, ktorým konštatoval vecnú správnosť rozsudku súdu prvého stupňa a stotožnil sa s jeho hodnotením skutkového stavu a právnym posúdením veci.

25. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ námietku nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu uplatnil v ním podanom dovolaní, pričom najvyšší súd sa s uvedenou dovolacou námietkou vysporiadal v odôvodnení napadnutého uznesenia č. k. 1Obdo/ 21/2018 zo 17. apríla 2019 (v bodoch 15 až 21). Uplatnenie právomoci najvyššieho súdu vo vzťahu k námietke nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

26. V súvislosti s nesúhlasom sťažovateľa s právnym záverom krajského súdu ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, súčasťou ktorej je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto ústavného postavenia vyplýva, že úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Ústavnému súdu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia veci všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti. Súdna moc je v Slovenskej republike rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd, čo vyplýva aj z vnútornej štruktúry ústavy (siedma hlava). Sú to teda všeobecné súdy, ktorým ako „pánom zákonov“ prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni.

27. V nadväznosti na uvedené ústavný súd pripomína, že podľa konštantnej judikatúry posudzuje napadnuté rozhodnutie iba z hľadiska kritérií ústavných predpisov a nimi garantovaných základných práv a slobôd. Vzhľadom na to nie je jeho úlohou do detailov preskúmať každý prípad z pozície v okolnostiach prípadu aplikovaných právnych noriem ani opätovne podrobiť revíziu napadnuté rozhodnutia so zámerom „vylepšiť“ ich odôvodnenie, prípadne zostaviť zoznam eventuálnych pochybení všeobecných súdov, ak tieto nemajú takú relevanciu alebo intenzitu, ktorá by mohla spochybniť konformitu záverov napadnutých rozhodnutí s ústavou (m. m. IV. ÚS 270/09, IV. ÚS 27/2010).

28. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti stabilne tiež uvádza, že z princípu nezávislosti súdov podľa čl. 144 ods. 1 ústavy vyplýva zásada voľného hodnotenia dôkazov (I. ÚS 67/06). Ústavnému súdu zásadne neprislúcha hodnotiť vykonané dôkazy (vyjadrenia fyzických osôb a právnických osôb, listiny, výsluchy svedkov, znalecké dokazovanie a iné), resp. ich dostatočnosť pre rozhodnutie všeobecného súdu vo veci samej.

29. Takýto postup ústavného súdu by bol nielen v rozpore s právomocami ústavného súdu, ale popieral by základnú zásadu ústnosti a základnú zásadu bezprostrednosti súdneho konania,

ktoré vytvárajú najlepšie predpoklady na zistenie materiálnej pravdy (III. ÚS 507/2012, IV. ÚS 19/2012). Pokiaľ všeobecné súdy ústavné garancie vyplývajúce najmä z čl. 46 až čl. 50 ústavy rešpektujú, ústavný súd nie je oprávnený znovu „hodnotiť“ hodnotenia dôkazov všeobecnými súdmi, a to dokonca ani vtedy, keby sa s hodnotením sám nestotožňoval (II. ÚS 593/2011, III. ÚS 889/2018). Ústavný súd nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

30. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia konštatoval vecnú správnosť napadnutého rozsudku okresného súdu a reflektujúc dôvody odvolania uviedol na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil skutkový stav a vec správne právne posúdil. Zdôraznil, že v napadnutom rozsudku súd prvej inštancie poskytol odpoveď na všetky kľúčové otázky sporu, a tak nebolo potrebné, aby ich odvolací súd zopakoval. Krajský súd takisto podčiarkol, že sťažovateľ v konaní nepreukázal porušenie akejkoľvek povinnosti žalovaného, teda ani zákonnej alebo zmluvnej povinnosti, ako ani jednoznačnú príčinnú súvislosť medzi tvrdeným porušením povinnosti a vznikom škody.

31. Ústavný súd, posudzujúc napadnutý rozsudok krajského súdu komplexne a vo vzájomnej súvislosti s obsahom napadnutého rozsudku okresného súdu, dospel k záveru, že aj keď krajský súd reagoval len minimálne na odvolacie námietky sťažovateľa (v bode 4), intenzita prípadného zásahu do jeho označených práv nemohla komplexne na základe jeho argumentácie dosiahnuť takú mieru, ktorá by bola z ústavného hľadiska neakceptovateľná alebo neudržateľná, keďže prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (m. m. II. ÚS 78/05). S opakovanými námietkami sťažovateľa sa totiž v zásade vysporiadal v odôvodnení rozhodnutia i súd prvej inštancie a tiež dovolací súd. V tomto smere ústavný súd poukazuje na dôvody rozsudku okresného súdu (uvedené v bodoch 2 a 3 odvolacieho rozsudku), s ktorými sa krajský súd stotožnil a ktoré viedli okresný súd k záveru o nedôvodnosti žaloby sťažovateľa, keďže v konaní neunesol dôkazné bremeno (§ 120 ods. 1 OSP) a nepreukázal porušenie právnej povinnosti žalovaného vyplývajúcej zo zmluvného vzťahu ani porušenie jeho zákonnej povinnosti vyplývajúcej zo zákona o platobnom styku.

32. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj vykonávanie dôkazov s cieľom ustálenia skutkových okolností súdnej veci, ktoré sú pre jej právne posúdenie podstatné a sú medzi účastníkmi konania sporné (II. ÚS 379/09).

33. Argumentácia sťažovateľa nie je dôvodná, keď napriek poučeniu okresného súdu podľa § 120 ods. 4 OSP v odvolacom konaní namietal nové skutočnosti, ktoré v prvoinštančnom konaní nerozporoval (skutočnosť, že PIN kód bol vždy zadaný na prvýkrát správne, spochybňovanie aplikácie VOP žalovaného, na ktoré sa sťažovateľ sám odvolával a ktoré boli relevantnými len v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku), a preto ani neboli predmetom dokazovania. V tomto prípade tak absentovala aj bdelosť sťažovateľa pri hájení svojich práv („vigilantibus iura scripta sunt“), o to zvlášť, ak bol v spore ako osoba práva znalá (advokát) zastúpený tiež advokátom.

34. Irelevantnosť odvolacej argumentácie sťažovateľa indikuje aj vyjadrenie žalovaného k odvolaniu sťažovateľa zo 6. júla 2016, v ktorom žalovaný uviedol, že sťažovateľ počas doterajšieho konania nespochybňoval a nenamietal tvrdenie žalovaného o správnom zadávaní PIN kódu pri transakciách na prvý pokus, a preto ani prvostupňový súd ho za sporné nepovažoval. Prekvapujúcim na tvrdení sťažovateľa je to, že v konaní okresného súdu sp. zn. 28Cb/191/2011 (žaloba sťažovateľa proti žalovanému o zaplatenie sumy neoprávnených výberov, pozn.) zadávanie PIN kódu pri transakciách žalobca spochybňoval, pričom žalovaný v tomto konaní predložil dôkaz – „*zoznam transakcií od spracovateľa kartových dát spoločnosti [redacted]*“ s podrobnosťami transakcií, z ktorého je zadávanie PIN kódu na prvý pokus zrejmé. Na toto vyjadrenie žalovaného sťažovateľ nereagoval odvolacou replikou. Pre úplnosť ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že sťažovateľom uvádzané skutočnosti v ústavnej sťažnosti (o údajnom zatajovaní podstatných informácií žalovaným, že bolo vykonaných 132 neúspešných pokusov o výber peňažnej hotovosti z bankomatu), ktorými spochybňuje okresným súdom zistený skutkový stav veci, sú v len v rovine nepodložených tvrdení, keďže vo vzťahu k nim sťažovateľ neoznačil žiadne dôkazy, ktoré by tieto tvrdenia mali preukazovať.

35. V súvislosti s námietkou, že okresný súd po vrátení veci postupoval v rozpore s § 226 OSP a neriadil sa jeho pokynmi, je potrebné konštatovať, že z obsahu napadnutého rozhodnutia krajského súdu nevyplýva, že by sťažovateľ túto námietku uplatnil v odvolaní. Aj napriek tomu ústavný súd nepovažoval uvedenú námietku za dôvodnú vzhľadom na obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, z ktorého okrem iného vyplýva: „*Súd prvého stupňa vytýčil pojednávanie v predmetnej veci na deň 07.04.2016 a opätovne vec prejednal v intenciách uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Cob/98/2015 - 325 zo dňa 28.10.2015. Pokiaľ ide o čerpanie úveru vo výške 500.000, - Sk žalobcom, tu súd uvádza, že táto skutočnosť nebola medzi účastníkmi sporná a žalobca nikdy čerpanie predmetného úveru nepoprel. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca, tak ako to uviedol žalovaný v odvolaní proti rozsudku prvého stupňa, predmetný úver čerpal v čase, keď na jeho účte bol nedostatok likvidných prostriedkov. Účastníci konania netrvali na predložení Zmluvy o úvere, keďže sa zhodli v tom, že úver vo výške 500.000,- Sk žalobca u žalovaného čerpal ako kontokorentný úver.*

Súd sa opätovne oboznámil... s listinnými dôkazmi založenými účastníkmi konania do súdneho spisu, a to Zostatkom na účte žalobcu zo dňa 30.12.2006, potvrdením o transakciách, ktoré boli platobnou kartou VISA Electron na meno [redacted], vykonané od 11.07.2006 do 17.03.2007, zápisnicou z pojednávania vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I, sp. zn. 28 Cb 191/2011, uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I, úrad justičnej a kriminálnej polície, Bratislava, ČVS: ORP - 371/OEK-B1-2007 zo dňa 21.03.2007, uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odborom justičnej polície, oddelenie ekonomickej kriminality, Bratislava, ČVS: ORP - 371/OEK-B1-2007 zo dňa 23.11.2007.

Z pripojených spisov Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 27 Cb 134/2007 a sp zn. 28 Cb 191/2011 súd zistil, že výbery boli uskutočnené z bankomatovej karty k účtu, ku ktorému mal prístup výlučne žalobca. Výpisy z účtu zasielala banka (žalovaný) mesačne taktiež výlučne na meno žalobcu.“

36. Ako nedôvodnú ústavný súd posúdil tiež námietku sťažovateľa, že konajúce súdy mu ako spotrebiteľovi neposkytli náležitú ochranu, keď neposúdili ním uplatnený nárok ako nárok zo spotrebiteľskej zmluvy. Z obsahu napadnutých rozhodnutí ústavný súd zistil, že sťažovateľ túto argumentáciu uplatnil až v dovolacom konaní, pričom najvyšší súd vo vzťahu k nej uviedol, že „... právny vzťah medzi stranami sporu nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou. Ako vyplýva už z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, žalobca a žalovaná... uzavreli zmluvu o bežnom účte právnickej osoby alebo fyzickej osoby - podnikateľa a k tomuto bežnému účtu mal žalobca vydanú aj odcudzenú platobnú kartu VISA Electron. Strany sporu túto skutočnosť nerozporovali. Keďže išlo o podnikateľský účet žalobcu, ten spotrebiteľom nie je a bolo by v rozpore s dobrými mravmi, ak by sa úspešne domohol ochrany, ktorá prislúcha len spotrebiteľom.“.

37. Podľa rozsudku Súdneho dvora z 3. septembra 2015 vo veci C-110/14, na ktorý sťažovateľ poukázal v ústavnej sťažnosti, za spotrebiteľa možno považovať fyzickú osobu vykonávajúcu povolanie advokáta, ktorá uzatvorila s bankou zmluvu o úvere bez toho, aby v nej bol špecifikovaný účel tohto úveru, ak táto zmluva nie je spojená s obchodmi, podnikaním alebo povolaním tohto advokáta. Súdny dvor v bodoch 24 a 25 odôvodnenia uvedeného rozsudku vysvetlil, že «*Pokiaľ ide o služby advokátov v rámci zmlúv o právnych službách, Súdny dvor už zohľadnil nerovnosť medzi „klientmi spotrebiteľmi“ a advokátmi z dôvodu nesúmernosti informácií medzi týmito zmluvnými stranami (pozri rozsudok Šiba, C-537/13, EU:C:2015:14, body 23 a 24)... Toto konštatovanie však nemôže vylúčiť možnosť označiť advokáta ako „spotrebiteľa“ v zmysle článku 2 písm. b) tejto smernice, ak koná s cieľom nevzťahujúcim sa k jeho obchodom, podnikaniu alebo povolaniu (pozri analogicky rozsudok Di Pinto, C-361/89, EU:C:1991:118, bod 15).*». Odhliadnuc od skutočnosti, že v prípade posudzovanom v označenom rozsudku išlo o uzavretie iného typu zmluvy (zmluvy o bezúčelovom úvere), v okolnostiach prípadu sťažovateľa nie je spochybniteľný záver v jeho veci konajúcich všeobecných súdov, podľa ktorého zmluva o bežnom účte fyzickej osoby – podnikateľa bola spojená s jeho podnikaním či povolaním advokáta. Z odôvodnenia prvostupňového rozsudku okresného súdu bez pochybností vyplýva, že dotknutý účet u žalovaného bol zriadený ako účet podnikateľský (strana 5 rozsudku okresného súdu) a sťažovateľ ho „*používal na financovanie prevádzky advokátskej kancelárie*“ (rekapitulácia žalobnej argumentácie sťažovateľa obsiahnutá v odvolaní žalovaného – strana 3 rozsudku okresného súdu; obdobne aj obsah výpovede svedkyne [redacted] na strane 5 rozsudku okresného súdu).

38. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu nevyhodnotil argumentáciu sťažovateľa ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť právnych záverov krajského súdu, preto nevidí žiadny relevantný dôvod na ich prehodnocovanie. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.3. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

39. Ústavný súd zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže v konkrétnej veci uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu (aj keď toto posúdenie najvyšším súdom je z hľadiska jeho ústavnej udržateľnosti preskúmateľné ústavným súdom v konaní o ústavnej sťažnosti). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samé osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016, II. ÚS 255/2018).

40. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd ním odmietol dovolanie sťažovateľa podľa § 447 písm. c) CSP, keďže dovolanie nesmerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, pričom nezistil vadu podľa § 420 písm. f) CSP. Najvyšší súd konštatoval, že zo strany odvolacieho súdu nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v miere porušujúcej právo na spravodlivý proces. Dovolací súd odmietol aj dovolanie sťažovateľa podľa § 447 písm. f) CSP, keď dospel k záveru, že sťažovateľ nevymedzil dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 CSP.

41. Ústavný súd preskúmal predložené napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a konštatuje, že ku všetkým kľúčovým aspektom dovolania sťažovateľa sa najvyšší súd vyjadril primerane a ústavne udržateľným spôsobom v bodoch 8 až 36 (strany 9 až 20, pozn.). Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd zrozumiteľným spôsobom interpretoval a aplikoval svoju relevantnú judikatúru a tiež vyčerpávajúco reagoval na podstatné dovolacie námietky sťažovateľa, preto nemožno prisvedčiť námietke sťažovateľa o formalistickom postupe najvyššieho súdu. Keďže obsah napadnutého uznesenia najvyššieho súdu je sťažovateľovi známy a ústavný súd sa po jeho preskúmaní nestotožnil s námietkami uvedenými v jeho ústavnej sťažnosti (bod 17 tohto uznesenia, pozn.), ústavný súd tieto názory najvyššieho súdu už bližšie necitoval.

42. Kritiku sťažovateľa vzťahujúcu sa na konštatovanie najvyššieho súdu, že *„nie je treťou inštanciou a dovolanie nie je koncipované ako ďalší opravný prostriedok“*, ústavný súd považuje za nedôvodnú. Citované stanovisko vychádza z povahy dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, ktorý smeruje proti už právoplatnému rozhodnutiu vykazujúcemu atribúty záväznosti a nezmeniteľnosti. Podstata mimoriadnych opravných prostriedkov vychádza z predpokladu, že právna istota a stabilita nastolené právoplatným rozhodnutím sú v právnom štáte narušiteľné len mimoriadne a výnimočne.

43. S poukazom na prezentované závery ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa i vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

44. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa v nej uvedenými nezaoberal, keďže ich posudzovanie je viazané na vyslovenie porušenia označených práv a slobôd. Z uvedeného dôvodu ústavný súd nemohol vyhovieť ani návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí, keďže zo systematického výkladu právnej úpravy tohto inštitútu vyplýva (pozri § 131 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pozn.), že pozitívne rozhodnutie o takomto návrhu implicitne prichádza do úvahy vtedy, ak ústavný súd prijme ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie. Z uvedeného dôvodu návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. novembra 2021

Robert Šorl
predseda senátu